

**[Bertel Dahlgaard.]**

mer det alvorlige i denne Sag —, at en Sammenlægning til een Storkreds simpelt hen vilde tvinge de større Partier til at anvende Nummerering af deres Kandidater for ikke at give sig de fuldkomne Tilfældigheder i Vold. Altsaa, dette Lovforslag, der vil samle hele København i een Storkreds, vil nødvendiggøre en Nummerering af Kandidaterne, det vil sige en forud af Partierne truffen Afgørelse af den Rækkefølge, hvori Kandidaterne skal vælges — og jeg tror nok, vi her i Landet efterhaanden er blevet enige om, at det vilde være meget uheldigt, hvis den Fremgangsmaade, som Valgloven her aabner Adgang til, skulde blive almindelig.

Dertil kommer andre — ja, hvad skal jeg kalde det — rent praktiske Vanskeligheder ved dette Lovforslag, hvoraf nogle er nævnt. Dersom dette Lovforslag gennemføres, vil den Stemmeseddel, vi skal have i Hovedstaden, være paa 126 Navne. Jeg ved ikke, om den højtærede Indenrigsminister virkelig har tænkt sig Muligheden deraf. Nu er det jo saa heldigt, at han ikke selv bor i København. Jeg kunde tænke mig, at selv han vilde have Vanskelighed ved at finde ud af at stemme paa en saadan Stemmeseddel. I det hele taget tror jeg, at den højtærede Minister, hvis han blot anede de mange Spørgsmaal, selv en Ændring som den her foreslaaede rejser, vilde have undladt at forelægge dette Hastværksarbejde.

Det radikale Venstre er meget villig til at medvirke til en Valglovsændring, ogsaa en Valglovsændring af meget omfattende Karakter, og at noget saadant ogsaa er muligt, viste sig jo i 1939, da jeg her i Rigsdagen gennemførte en ny Valglov med næsten udelte Tilslutning, en Valglov, som vedtoges i begge Rigsdagens Ting, men som bortfaldt, fordi dens Forudsætning var Vedtagelsen af den nye Grundlov. Men jeg maa sige, man kan ikke være bekendt at stille Folketinget over for et Jaskeri, som dette Lovforslag er Udtryk for.

Hertil kan føjes enkelte andre Betragtninger, som er særlig rettet til det ærede Medlem Hr. Holm. Der kan selvfølgelig ikke være Tale om at gennemføre en Valglovsændring, der tager Sigte paa at give Venstre yderligere Særbegunstigelser, yderligere Mandater uden samtidig paa andre Punkter i Valgloven at sikre mod de Særbegunstigelser, som Venstre i Forvejen har. Det ærede Medlem Hr. Holm talte, som om det var saaledes, at hvis Valgloven ikke ændredes, saa var det givet, at Venstre ikke kunde faa nogen valgt i København. Det er jo ganske urigtigt. Dersom der kommer til at foreligge det Tilfælde,

at Venstre ikke er særbegunstiget ved Kreds- og Amtsmandaternes Tildeling ude i Landet, saa kommer jo det Tidspunkt, hvor det københavnske Venstre maa konkurrere med det øvrige Land om Tildeling af de Tillægsmandater, Partiet da vil have Ret til. Venstre gaar i sin Argumentation ud fra, at det har en hellig Ejendomsret til altid at have flere Rigsdagsmandater, end det har Stemmer til. Det maa se at komme til en anden Tankegang. Der kommer nok en Gang, hvor hele dette hellige, lidt forældede Ejendomsretsbegreb bliver ændret. (*Ministeren for offentlige Arbejder* [Elgaard]: Lad være at spaa!). Ja, der var et Tidspunkt, højtærede Trafikminister, for 27 Aar siden, da man her i Landet troede, at Venstre havde Magt til at hindre en nogenlunde retfærdig Valglov. Man kunde næsten fremføre det som noget symbolsk, at det sydslesvigske Spørgsmaal ogsaa nu — i sidste Øjeblik — træffer sammen med et Valglovsspørgsmaal. Det var det store Spil for 27 Aar siden: Sammenblandingen af Grænsespørgsmaalet med Valglovsspørgsmaalet, med Forsøg paa at hindre, at Venstre tabte sin hellige Ejendomsret til at være det af Vorherre udvalgte Parti i Henseende til at faa for mange Mandater. Men det mislykkedes.

Man kunde selvfølgelig — som det ærede Medlem Hr. Aksel Larsen var inde paa — sige, at det ikke var nogen indgribende Ændring at gennemføre Forhøjelsen med de 2 Tillægsmandater. Det er for saa vidt rigtigt. Det vilde ikke medføre valgtekniske Vanskeligheder, og man kan selvfølgelig overveje, om man maaske i sidste Øjeblik skulde gøre det.

Vi er fra vor Side meget tilfredse med Lovforslagets Bestemmelse om at skabe den Lettelse for de blindes Stemmeafgivning, som allerede findes i den kommunale Valglov, og som ogsaa var optaget i det af mig fremsatte Valglovsforslag af 1939. Ligeledes kan vi tiltræde Udvidelsen af Tiden for Stemmeafgivningen.

Maa jeg i øvrigt sige, at det er jo et Spørgsmaal, om man ikke, selv om man ikke vil udvide Adgangen til skriftlig Stemmeafgivning til Hospitaler; alligevel skulde overveje Muligheden af at udvide Adgangen til den skriftlige Stemmeafgivning til visse Institutioner af ikke direkte hospitalsagtig Karakter, f. Eks. Sanatorier og Hvilehjem, hvor det jo i Øjeblikket er saadan, at de fleste af de Mennesker, der befinder sig der, rent praktisk — selvfølgelig ikke legalt, men rent praktisk — er afskaaret fra at stemme.

I Tilknytning til det, jeg har sagt om de